

MALİYET MUHASEBESİ

Prof. Dr. Kadir Gürdal

AÜ Siyasal Bilgiler Fakültesi

e-posta: kadirgurdal@ankara.edu.tr

MALİYET HESAPLARI

Maliyet Hesapları:

Mamul ve hizmetlerin planlanan biçim ve niteliğe getirilmesi için yapılan giderlerin toplandığı ve maliyet unsurlarına dönüştürülerek izlendiği hesaplardır.

Maliyet Hesapları: 7 Hesap Sınıfı

- 7/A Seçeneği
- 7/B Seçeneği

MALİYET HESAPLARI

Kullanıcılar:

7/A Seçeneği: Ek finansal tabloları düzenlemek zorunda olan üretim ve hizmet işletmeleri.

7/B Seçeneği: Ek finansal tablo düzenlemek zorunda olmayan üretim ve hizmet işletmeleri ile ticaret işletmeleri.

7/B seçeneğini uygulamak durumunda olan işletmelerden isteyenler, 7/A seçeneğini uygulayabilirler.

Maliye Bakanlığı'nca her yıl yeniden belirlenen aktif toplamını ve net satışlar toplamını aşan işletmeler ek finansal tabloları düzenlemek zorundadır.

MALİYET HESAPLARI - 7/A Seçeneği

7/A seçeneğinde giderler “fonksiyon esasına” göre sınıflandırılmıştır.

71-Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri

72-Direkt İşçilik Giderleri

73-Genel Üretim Giderleri

74-Hizmet Üretim Maliyeti

75-Araştırma Geliştirme Giderleri

76-Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri

77-Genel Yönetim Giderleri

78-Finansman Giderleri

MALİYET HESAPLARI - 7/A Seçeneği

Eş zamanlı kayıt yöntemi:

Giderler yapıldıkları anda ilgili büyük defter hesaplarına fonksiyon esasına göre kaydedilirken, sözkonusu giderler aynı zamanda yardımcı defterlerde hem çeşit esasına hem de ilgili gider yerlerine göre izlenir.

MALİYET HESAPLARI - 7/A Seçeneği

Tekdüzen Muhasebe Sistemi'nde gider çeşitleri:

0-İlk Madde ve Malzeme Giderleri

1-İşçi Ücret ve Giderleri

2-Memur Ücret ve Giderleri

3-Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler

4-Çeşitli Giderler

5-Vergi, Resim ve Harçlar

6-Amortismanlar ve Tükenme Payları

7-Finansman Giderleri

MALİYET HESAPLARI - 7/A Seçeneği

Tekdüzen Muhasebe Sistemi'nde gider yerleri:

- Esas üretim gider yerleri
- Yardımcı üretim gider yerleri
- Yardımcı hizmet gider yerleri
- Yatırım gider yerleri
- Üretim yerleri yönetimi gider yerleri
- Araştırma geliştirme gider yerleri
- Pazarlama, satış ve dağıtım gider yerleri
- Genel yönetim gider yerleri
- Finansman gider yerleri

MALİYET HESAPLARI - 7/A Seçeneği

7/A seçeneđindeki hesap gruplarında yer alan hesaplar:

Gider Hesapları: Dönem içinde yapılan ve tahakkuk ettirilen giderlerin izlendiği hesaplardır.

Yansıtma Hesapları: Bu hesaplar, "fiili maliyetlerin" uygulandığı durumlarda gider hesaplarında toplanan giderlerin tümünün; önceden saptanmış maliyet yöntemlerinin kullanılması durumunda ise, bunlara göre saptanan giderlerin ilgili hesaplara yansıtılmasını sağlamak amacıyla kullanılır.

Fark Hesapları: Bu hesaplar, önceden saptanmış maliyet yöntemlerinin uygulanması halinde fiili giderler ile önceden saptanmış giderler arasındaki farkların kaydedildiği hesaplardır.

MALİYET HESAPLARI - 7/A Seçeneği

71-Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri

710-Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri

711-Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri Yansıtma Hesabı

712-Direkt İlk Madde ve Malzeme Fiyat Farkı

713-Direkt İlk Madde ve Malzeme Miktar Farkı

72-Direkt İşçilik Giderleri

720-Direkt İşçilik Giderleri

721-Direkt İşçilik Giderleri Yansıtma Hesabı

722-Direkt İşçilik Ücret Farkları

723-Direkt İşçilik Süre (Zaman) Farkları

MALİYET HESAPLARI - 7/A Seçeneği

73-Genel Üretim Giderleri

730-Genel Üretim Giderleri

731-Genel Üretim Giderleri Yansıtma Hesabı

732-Genel Üretim Giderleri Bütçe Farkları

733-Genel Üretim Giderleri Verimlilik Farkları

734-Genel Üretim Giderleri Kapasite Farkları

74-Hizmet Üretim Maliyeti

740-Hizmet Üretim Maliyeti

741-Hizmet Üretim Maliyeti Yansıtma Hesabı

742-Hizmet Üretim Maliyeti Fark Hesapları

MALİYET HESAPLARI - 7/B Seçeneği

7/B seçeneğinde giderler “çeşit esasına” göre sınıflandırılmıştır.

Giderler büyük defterde çeşit esasına göre izlenir. Maliyet çıkarma dönemlerinde, sözkonusu giderler gider dağıtım tablosu aracılığıyla fonksiyonlarına dönüştürülerek ilgili gider yerlerine ve hizmet veya mamul maliyetlerine veya sonuç hesaplarına aktarılır.

Gider çeşitlerinin fonksiyonlara dönüştürülmesinde ve ilgili gider yerlerine yüklenmesinde, işletmeler isterlerse, eş zamanlı kayıt düzenini bu seçenek için de kullanarak, yardımcı defterlerde fonksiyonel gider hesaplarını ve gider yerlerini izleyebilirler.

MALİYET HESAPLARI - 7/B Seçeneği

79-Gider Çeşitleri

790-İlk Madde ve Malzeme Giderleri

791-İşçi Ücret ve Giderleri

792-Memur Ücret ve Giderleri

793-Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler

794-Çeşitli Giderler

795-Vergi, Resim ve Harçlar

796-Amortismanlar ve Tükenme Payları

797-Finansman Giderleri

798-Gider Çeşitleri Yansıtma Hesabı

799-Üretim Maliyet Hesabı